

अनुसुची - १ विषय वस्तु र निर्माण तथा डिजाइन गर्दाका निर्देशिका

१पोस्टर/पम्पलेट निर्माण तथा डिजाइन गर्दाका अवधारणा र विषय वस्तु

सवारी साधनमा अतिरिक्त भारवहनको प्रतिकूल प्रभाव सम्बन्धि सामग्रीहरु अत्याधिक संख्यामा तल उल्लेखित विभिन्न लक्षित वर्ग वा समुहहरुलाई मध्यनजर गरी बनाइएका छन् ।

१. लक्षित समुह : स्कूलका बालबालिकाहरु
२. लक्षित समुह : पैदल यात्री तथा सार्वजनिक यातायातका वयस्क यात्रुहरु
३. लक्षित समुह : सवारी चालक (सार्वजनिक तथा निजी यातायातका साधनहरु)
४. लक्षित समुह : सार्वजनिक सवारी साधनका चालक (बस, ट्याक्सी, ट्रक, इत्यादी)
५. लक्षित समुह : दुई पांग्रे सवारीसाधनको चालक तथा त्यसका यात्रु

सामग्री १

अवधारणा १ : पोस्टर, पम्पलेट तथा सुचनामूलक सामग्री

लक्षित समुह : यातायात व्यवसायी / संचालक / समितीहरु

सवारी साधनमा अत्याधिक भारवहनले के हुन्छ ?

१. सवारीको गति कम हुन्छ , जसले गर्दा ढुवानीको समय बढी हुन जान्छ । १० टन अतिरिक्त भारवाहन गर्ने सवारी साधनको १ टन अतिरिक्त भारवाहन गर्ने भन्दा ३००% बढीले सवारी साधन संचालन खर्च बढ्दछ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहन भएर गति कम भएको र ढुवानी समय लागेको

२. अत्याधिक भारवहनले सवारीको ब्रेक फेल हुन जान्छ र दुर्घटना निम्तन्छ । अतिरिक्त भारले सवारी साधनमा ब्रेक फेल र दुर्घटना हुने सम्भावना अत्याधिक रहन्छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहन भएर ब्रेक फेल भई दुर्घटना भएको

३. अत्याधिक भारवहनले सवारी साधनको पांग्रामा चाप बढेर टायर नै फुट्न सक्छ र दुर्घटना पनि हुन सक्छ । सवारी साधनमा १० प्रतिशत मात्र वढी भार राख्नाले औसत टायरको आयु २० प्रतिशतले घट्न जान्छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहन भएर छिटै टायर खिइएको

४. अत्याधिक भारवहनले इन्धनको खपत बढ्न जान्छ र यातायात संचालनको खर्च बढ्न जान्छ । १ टन अतिरिक्त भार वहनले सवारी साधनको इन्धन खपतमा ६% ले वृद्धि हुने आकलन गरिएको छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहनले गर्दा साधारण भारवहनको तुलनामा बढी इन्धन खपत भएको

५. अत्याधिक भारवहनले इन्जिनको र एक्सेल अवस्था छिटो जिर्ण हुन जान्छ र सवारी साधनको आयु घट्छ । साथै संचालन खर्च पनि बढ्न जान्छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहनले र सामान्य भारवहन, अतिरिक्त भारवहनले इन्जिनमा जोड परेर सवारी साधनको आयु घटेको

६. सवारी साधनमा अतिरिक्त भारवहन सुरक्षित छैन । नेपालमा ३०% सडक दुर्घटना ग्रामिण भागमा ट्रक दुर्घटनाको कारणले गर्दा हुने गरेको छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहनले र सामान्य भारवहनमा कून सुरक्षित छ

सामग्री २

अवधारणा २ : पोस्टर पम्पलेट तथा सुचनामुलक सामाग्री

लक्षित समुह : सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि)

सवारी साधनमा अतिरिक्त भारवहन गरिदा के हुन्छ ?

१. सवारीको गति कम हुन्छ, जसले गर्दा ढुवानीको समय बढी हुन जान्छ । १० टन अतिरिक्त भारवाहन गर्ने सवारी साधनको १ टन अतिरिक्त भारवाहन गर्ने भन्दा ३००% बढीले सवारी साधन संचालन खर्च बढ्दछ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहन भएर गति कम भएको र ढुवानी समय लागेको

२. अत्याधिक भारवहनले सवारीको ब्रेक फेल हुन जान्छ र दुर्घटना निम्तन्छ। अतिरिक्त भारले सवारी साधनमा ब्रेक फेल र दुर्घटना हुने सम्भावना अत्याधिक रहन्छ। नेपालमा ३०% सडक दुर्घटना ग्रामिण भागमा ट्रक दुर्घटनाको कारणले गर्दा हुने गरेको छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहन भएर ब्रेक फेल भई दुर्घटना भएको

३. चाप भएर टायर नै फुट्न सक्छ र दुर्घटना पनि हुन सक्छ । सवारी साधनमा १० प्रतिशत मात्र वढी भार राख्नाले औसत टायरको आयु २० प्रतिशतले घट्न जान्छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहन भएर छिटै टायर खिइएको

४. अत्याधिक भारवहनले इन्धनको खपत बढ्न जान्छ र यातायात संचालनको खर्च बढ्न जान्छ । १ टन अतिरिक्त भार वहनले सवारी साधनको इन्धन खपतमा ६% ले वृद्धि हुने आकलन गरिएको छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहनले गर्दा साधारण भारवहनको तुलनामा वढी इन्धन खपत भएको

५. अत्याधिक भारवहनले इन्जिनको अवस्था छिटो जिर्ण हुन जान्छ र सवारी साधनको आयु घट्छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहनले र सामान्य भारवहन, अतिरिक्त भारवहनले इन्जिनमा जोड परेर सवारी साधनको आयु घटेको

६. कानूनले तोकेको भन्दा बढी भार वाहन गर्ने कार्य दण्डनिय हो । प्रचलित कानून बमोजिम यस्तो कार्य गरे वापत रु २००० सम्म जरिवाना हन सक्छ र सवारी चालक अनुमति पत्र रद्द सम्म हुन सक्ने छ ।

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त भारवहनले दण्ड जरीवानामाको भागीदार बनेको र चालक अनुमति पत्र रद्द सम्मको कानूनी कारवाहीमा परेको

सामग्री ३

अवधारणा ३ : पोस्टर पम्पलेट तथा सुचनामुलक सामाग्री

लक्षित समुह : सडक प्रयोग कर्ता / जन साधारण

सवारी साधनको क्षमता भन्दा बढी हुने गरी सार्वजनिक सवारी साधनमा नचढौं ।

१. सार्वजनिक सवारीमा अत्याधिक भारवहनले ब्रेक फेल हुन सक्छ, जसले गर्दा सवारी दुर्घटना निम्तन सक्छ,

सान्दर्भिक चित्र, अतिरिक्त यात्रु बोकेर दुर्घटना निम्तेको यात्रुवाहक सवारी साधन (बस, टाटा सुमो, इत्यादी)

२. सार्वजनिक सवारी साधनमा भुन्डिएर र छतमा बसेर कहिल्यै यात्रा नगरौ

सान्दर्भिक चित्र, यात्रुहरु यात्रुवाहक सवारी साधन (बस, टाटा सुमो, इत्यादी)मा भुन्डिएर यात्रा गरेको

३. अतिरिक्त यात्रु र भार राखेर सार्वजनिक सवारी चलाउनु अपराध हो र कानुनी कारवाहीको भागीदार हुनु हो ।

सान्दर्भिक चित्र, यात्रुहरु यात्रुवाहक सवारी साधन (बस, टाटा सुमो, इत्यादी)मा दुर्घटना निम्तन सक्ने गरी यात्रु तथा सामानको अतिरिक्त भार राखेको

४. जिम्मेवार नागरीक बनौ र चालक वा सवारी साधनले अतिरिक्त भार राख्दा विरोध गरौ

सान्दर्भिक चित्र, सर्वसाधारणले सार्वजनिक सवारीमा अत्याधिक यात्रु राख्दा विरोध गरेको

सामग्री ४

अवधारणा ४ : पोस्टर पम्पलेट तथा सुचनामुलक सामाग्री

लक्षित समुह : यातायात व्यवस्था विभाग

एक्सेल लोड नियन्त्रण सम्बन्धि मुद्दाहरु	
१. बढी भारवहनले भौतिक संरचनामा अत्याधिक क्षति पुग्न गइ सडक, पुल पुलेसा र कालो पत्रेलाई विगारि दिन्छ ।	
सान्दर्भिक चित्र,	
२. अध्यनले नियमित साधन गुडने भन्दा बढी भारवहनयुक्त साधन गुडदा सडकको कालोपत्रेको मुल्य शत प्रतिशत बढी लाग्ने देखाएको छ ।	
सान्दर्भिक चित्र,	
३. बढी भारवहन भएको साधन गुडेर पुरानिएको वाटाहरुमा अत्याधिक भारवहनयुक्त साधन ती सवारी साधन नियन्त्रण गर्न निकै गाह्रो हुन्छ ।	
सान्दर्भिक चित्र,	
४. अत्याधिक भारवहन भएको सवारी साधन गुडाउदा सडक दुर्घटनाको दर बढ्न जान्छ , जसले गर्दा सामाजिक मुल्य बढी चुकाउनु पर्ने हुन्छ ।	
सान्दर्भिक चित्र,	

५. एक्सेल लोड नियन्त्रण गर्नको निमित्त यातायात व्यवसायी, यातायात समिती र सवारी चालक बिच तत् सम्बन्धि जागरण अभियान चलाउन महत्वपूर्ण छ ।

सान्दर्भिक चित्र,

६ एक्सेल लोड नियन्त्रण सम्बन्धि कानुनी प्रावधानहरु यातायात व्यवसायी, यातायात समिती र सवारी चालकहरु समक्ष पत्राचार/प्रसार गरिनु पर्दछ ।

सान्दर्भिक चित्र,

७. अत्याधिक भारवहनले सार्वजनिक सवारी साधनमा (जस्तै बस, ट्रक , टयाक्सी , इत्यादी) निमित्तने दर्घटना बारे आम सर्वसाधारणलाई सुचित गराउनु पर्दछ ।

सान्दर्भिक चित्र,

८. अत्याधिक भारवहनले गर्दा सवारी साधनको दुर्घटनाको संभावना बढी हुन्छ, जसले गर्दा नेपालमा ठुलो परिणाममा धनजनको क्षति निम्ताउछ । तथ्यांक तल दिइएको छ :

१. मानवीय क्षति हुने दर्घटना : नेरु ६०९,२३६.००/व्यक्ति/पटक
२. घाइते हुदाको : नेरु १३८,४७९.००/व्यक्ति/पटक
३. ट्रक बिग्रदाको खुद आर्थिक नोक्सानी : नेरु १८०,३०८.००/साधन/पटक

सान्दर्भिक चित्र,

सामग्री ५

अवधारणा ५ : पोस्टर पम्पलेट तथा सुचनामुलक सामाग्री

लक्षित समुह : महानगरिय ट्राफिक प्रहरी महाशाखा

एक्सेल लोड नियन्त्रण सम्बन्धि मद्दा , उद्देश्य र कानुनी प्रावधानहरु
१. सवारी साधनको अत्याधिक भारवहन छिट्टै सडकको कालापत्रे बग्ने र पुलपुलेसाहरु छिट्टै जीर्ण हुने एक प्रमुख कारण हो ।
२. अत्याधिक भारवहन भएको सवारी साधनले दुर्घटनाको दर बढ्न गइ धेरै मानिसहरुको मृत्यु हुन्छ , जसले गर्दा सामाजिक र आर्थिक मुल्य बढी चुकाउनु पर्ने हुन्छ ।
३. अत्याधिक भारवहनयुक्त सवारी साधनलाई जरिवाना तिराउनुको मुख्य उद्देश्य सवारी साधनमा अत्याधिक भारवहन निरुत्साहित गर्नु हो ।
४. MVTMA 1993को उपदफा १६०(२) वमोजिम, मापदण्ड विपरित अत्याधिक भार वहन गरेमा रु ५०० देखी २००० सम्म हाललाई जरिवाना लाग्ने छ । उक्त दफा अनुसार मापदण्ड विपरित भार वहन गरेको पाइएमा तोकिएको भन्दा बढी भार निकालेर तोकिएको जरीवाना तिर्नु पर्ने छ ।
५. शुल्क /जरिवाना/ दस्तुर : रु ५०० – २०००(Article 160(2); MVTMA 1993); २००० सम्म(Article 30, Public Road Act); रु ५०० – २०००(Article 9.1, Cargo Carries Load Regulating Directive, 2014)
६. यातायात व्यवस्था विभाग जरिवाना संकलन गर्ने आधिकारिक निकाय हो । तथापि यातायात व्यवस्था विभागले महानगरिय ट्राफिक प्रहरी महाशाखालाई रु १००० सम्मको जरिवाना असुल्ने अख्तियारी प्रदान गरेको छ । अतिरिक्त भार सम्बन्धि रु १००० भन्दा माथिको जरिवाना भने यातायात व्यवस्था विभाग आफैले असुल्ने छ ।
७. भुक्तानीको तरिका: भारवहन नियमन निर्देशिका २०१४ले अतिरिक्त भार वहन सम्बन्धि लाग्ने शुल्क भारमापन गर्ने केन्द्रको रसिदमा उल्लेख भए अनुसार नजिकको अञ्चल यातायात व्यवस्था कार्यालय वा ट्राफिक प्रहरी कार्यालयमा तिर्नु हुन अनुबन्धित गरिएको छ ।
८. अतिरिक्त भारको लाग्ने शुल्क र अतिरिक्त भार न निकालिकन सवारी साधन सडकमा गुडाउन पाइने छैन ।

नोट :

- प्रिन्ट जागरण सामाग्री बनाउदा , डिजाइन गर्ने व्यक्तिले तिनको उद्देश्य, अवधारणा र लक्षित समुह राम्ररी बुझेको हुनु पर्ने छ ।
- लक्षित समुहले सजिलै सित बन्ने गरी भाषा, चित्र/चिन्ह वा संकेतहरुको प्रयोग गर्नु पर्ने छ ।
- आजभोली रचनात्मक रूपले मिश्रित तथ्यमा आधारित चित्र वा फोटो भएका सुचनामुलक सामाग्री विभिन्न मुद्दाहरु सुचित गर्न, प्रसार गर्न र जागरण फैलाउन लोकप्रिय मानिन्छ । एक्सेल लोड नियन्त्रण सम्बन्धि सुचनामुलक सामाग्री विभिन्न पत्र पत्रिका र प्रिन्ट मिडियामा प्रचार प्रसार गरेर पनि जागरण ल्याउन सकिन्छ । एक्सेल लोड नियन्त्रण सम्बन्धि सुचनामुलक सामाग्रीको नमुना तल हेर्न सक्नुहुने छ ।

२श्रव्य सामाग्री निर्माण सम्बन्धि अवधारणा तथा डिजाइन

पोस्टर/पम्पलेट बाहेक विभिन्न लक्षित वर्ग वा समुहहरूलाई ध्यानमा राखेरठुलोमात्रामा अतिरिक्त भारवहन नियन्त्रण सम्बन्धि जनचेतजा मूलक श्रव्य सामग्री (संवाद)हरू तल दिइए अनुसार सुभाइएका छन ।

अवधारणा १ : धुराभार नियन्त्रण (एक्सेल लोड नियन्त्रण सम्बन्धि)	
लक्षित समुह :	
	यातायात व्यवसायी संचालक समितीहरु; सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि) तथा अन्य सडक प्रयोग कर्ता
सामग्री/विषय वस्तु	
	महिला र पुरुषको वर्णन : कानुन अनुसार नै सवारी साधनमा भार बोको । कानुन अनुसार नै सार्वजनिक सवारी साधनमा यात्रुहरु चढाओ । सामान र यात्रुको अतिरिक्त भार सवारी साधनमा राख्नु अपराध हो । यसले तपाईंलाई कानुनी रुपमा जरीवाना र दण्ड सजाय निम्ताउन सक्छ ।
मुख्य सन्देश :	सवारी साधनमा अतिरिक्त भार कानुनी अपराध हो ।

अवधारणा २ : बढी भारवहनका नकारात्मक प्रभावहरु	
लक्षित समुह :	
	यातायात व्यवसायी /संचालक समिती , सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि)
सामग्री/विषय वस्तु	
	अतिरिक्त भारवहनले सवारी साधनको आयु घटाउदछ । त्यसले पांग्रा छिटै खिइन्छ र इन्जिनमा धेरै जोड पर्दछ । अतिरिक्त भारवहनले इन्धनका खपत बढी हुन्छ । सवारी साधनमा अतिरिक्त भार नराखौ र सवारी साधनको संचालन खर्च जोगाओ ।
मुख्य सन्देश :	सवारी साधनको संचालन खर्च जोगाउन सवारी साधनमा अतिरिक्त भार नराखौ

अवधारणा ३ : अत्याधिक भारवहन र सडक दुर्घटना	
लक्षित समुह :	
	यातायात व्यवसायी/संचालक समिती , सडक प्रयोग कर्ता, सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि)तथा अन्य सडक प्रयोग कर्ता
सामग्री/विषय वस्तु	
	अतिरिक्त भारवहनले आर्थिक नोक्सानी मात्रै नभएर दर्घटना र मानवीय क्षति पनि निम्तन्छ । कानन अनसार नै भार बोको र दुर्घटना र मानवीय क्षति रोको ।

मुख्य सन्देश : अतिरिक्त भारवहन नगरौ र दुर्घटना र धनसम्पत्तिको नोक्सानी र मानवीय क्षति रोकौ ।

अवधारणा ४ : सार्वजनिक यातायातमा क्षमता भन्दा बढी यात्रु चढाउने बारे

लक्षित समुह :

यातायात व्यवसायी/संचालक समिती , सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि) तथा अन्य सडक प्रयोग कर्ता

सामग्री/विषय वस्तु

सार्वजनिक सवारी साधनको छतमा बसेर र भुन्डिएर यात्रा गर्नु अपराध हो । तपाई आफ्नो मात्र नभएर अरुको जीवनलाई पनि जोखिममा हाल्दै हुनुहुन्छ । भुन्डिएर र छतमा बसेर यात्रा गरेर सार्वजनिक सवारी अतिरिक्त भार नथपौ । सार्वजनिक सवारी साधनका चालकलाई अतिरिक्त भार राख्न नभनौ ।

मुख्य सन्देश : सार्वजनिक सवारी साधनको छतमा बसेर र भुन्डिएर यात्रा गरेर सार्वजनिक सवारी अतिरिक्त भार नथपौ

अवधारणा ५ : बढी भारवाहनको कानुनी प्रावधान बारे

लक्षित समुह :

यातायात व्यवसायी/संचालक समिती , सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक(बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि)

सामग्री/विषय वस्तु

सार्वजनिक सवारी साधन बस वा ट्रकमा अतिरिक्त भारवहन नगरौ । अतिरिक्त भारवहनले दुर्घटना निम्तिन र सडक बिग्रन सक्छ । अतिरिक्त भारवहन अपराध हो र यसो गर्नाले दण्ड जरिवानाको भागिदार बन्न सकिन्छ । यसले तपाईको सवारी दर्ता र चालक अनुमति पत्र खारेज हुन सक्छ ।

मुख्य सन्देश : अतिरिक्त भारवहन अपराध हो

नोट :

- श्रव्य सामाग्री र रेडियो कार्यक्रम बनाउदा , निर्माताले तिनको उद्देश्य, अवधारणा र लक्षित समुह राम्ररी बुझेको हुनु पर्ने छ ।
- उल्लेखित अवधारणा र सामग्री १ मिनेट अवधिका एगदष्टिअ कभचखष्टअभ ब्ललयगलअभभलत ९एक्क० को निर्देशन अनुसार छ । निर्माताले सकेको आफ्नो रचनात्मक दक्षताको प्रयोग गरी भन्न चाहेको संदेश प्रभावकारीरूपमा प्रसार गर्नु पर्ने छ ।
- श्रोता मैत्री र सुन्दा मिठोलाग्ने खालको पात्रको आवाजमा श्रव्य सामाग्रीहरु हुनु पर्ने छ ।
- प्रत्यक श्रव्य श्रींखलामा मुख्य सन्देश प्रसार गर्ने व्यक्ति अन्य पात्र भन्दा फरक हुनु पर्ने छ र आवाज प्रस्ट छुट्टिन पर्दछ ।

श्रव्यदृश्य सामग्री तयार गर्दाका अवधारणा तथा विषय वस्तु

माथि उल्लेखित पोस्टर/पम्पलेट तथा श्रव्यसामग्री वाहेक आर्को जनचेतना फैलाउने अति प्रभावकारी र महत्वपूर्ण माध्यम टेलिभिजनबाट प्रसारित गरिने श्रव्य-दृश्य सामग्री हो । अतिरिक्त भारवहन नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले तल उल्लेखित निम्न श्रव्य-दृश्य सामग्री विभिन्न लक्षित वर्गलाई ध्यानमा राखेर बनाइएको छ ।

अवधारणा १ : धुरा भार नियन्त्रण (एक्सल लोड कन्ट्रोल)	
लक्षित समुह :	
	यातायात व्यवसायी /संचालक समितीहरु; सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि) तथा अन्य सडक प्रयोग कर्ता
सामग्री/विषय वस्तु (दृश्यमा वर्णन)	
	दृष्य १ मा अतिरिक्त भार भएको ट्रक र एउटा बस (काठमाडौंमा हुन सक्ने माइक्रोबस) देखाइएको छ । दृष्य २ मा ट्राफिक प्रहरीद्वारा त्यस्तो अतिरिक्त भारयुक्त सवारी साधनलाई रोकिएको र सोधपुछ गरिएको र सवारी चालक अनुमति पत्र जफत गरिएको देखाइएको छ । वर्णन :सवारी साधनमा अतिरिक्त भार राख्नु अपराध हो । अतिरिक्त भार राख्दा जो कोही पनि दण्डित हुनु पर्ने छ । मुख्य सन्देश : सवारी साधनमा अतिरिक्त भार राख्नु अपराध र दण्डनिय हो ।

अवधारणा २ : बढी भारवहनका नकारात्मक प्रभावहरु	
लक्षित समुह :	
	यातायात व्यवसायी संचालक समितीहरु; सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि) तथा अन्य सडक प्रयोग कर्ता
सामग्री/विषय वस्तु (दृश्यमा वर्णन)	
	दृष्य १ मा अतिरिक्त भार भएको ट्रक र एउटा बस विस्तारै हिडिरहेको देखाइएको छ । दृष्य २ मा ट्रक र एउटा बस सडकमा विग्रीएको देखाइएको छ । वर्णन : अतिरिक्त भार भएका सवारी साधन गन्तव्य पुग्न ढिला हुन्छ र बिग्रन पनि सक्छ । मुख्य सन्देश : अतिरिक्त भार भएका सवारी साधन ढिला मात्रै हिड्ने र बिग्रिने होइन त्यस्तो साधनको आयु पनि घट्दछ ।

अवधारणा ३ : सडक दुर्घटना र अत्याधिक भारवहन	
लक्षित समुह :	
	सार्वजनिक यातायातका (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि) सवारी चालक सवारी तथा सडक प्रयोग कर्ता

सामग्री/विषय वस्तु (दृश्यमा वर्णन)
<p>दृष्य १ मा सडकमा गुडिरहेको अतिरिक्त भार भएको ट्रक र बस देखाइएको छ । खालि दृष्य देखाउँँ जसमा दुर्घटनाका आवाज र रोदन सुनियोस । अतिरिक्त भार भएको ट्रक र बसको दुर्घटनाको दृष्य देखाउनुहोस ।</p> <p>वर्णन : अतिरिक्त भार भएको सवारी साधनले दुर्घटना निम्ताउछ र मानवीय क्षति हुन्छ ।</p> <p>मुख्य सन्देश : अतिरिक्त भार भएको सवारी साधनले दुर्घटना निम्ताउछ र मानवीय क्षति हुन्छ ।</p>

अवधारणा ४ : सार्वजनिक यातायातमा क्षमता भन्दा बढी यात्रु चढाउने बार
लक्षित समुह :
सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि) / सडक प्रयोगकर्ता
सामग्री/विषय वस्तु (दृश्यमा वर्णन)
<p>दृष्य १ मा यात्रु सवारी साधनमा भुन्डिएको वा छतमा यात्रा गरेको देखाइएको छ । दृष्य २ मा केही समय खाली दृष्य पछि खसेको आवाज फेरी खाली दृष्य , केही बेर पछि सवारी साधनबाट खसेर एउटा मानिस सडकमा लडेको देखाइएको छ ।</p> <p>वर्णन : भुन्डिएर र छतमा यात्रा गर्नु जीवनको मुल्य चुकाउनु वरावर हो ।</p> <p>मुख्य सन्देश : भुन्डिएर र छतमा बसेर कहिल्यै यात्रा नगरौ ।</p>

अवधारणा ५ : बढी भारवाहनको कानुनी प्रावधान
लक्षित समुह :
यातायात व्यवसायी/संचालक समिती , सार्वजनिक यातायातका सवारी चालक (बस, ट्रक, ट्याक्सी, आदि) तथा सडक प्रयोगकर्ता
सामग्री/विषय वस्तु (दृश्यमा वर्णन)
<p>दृष्य १ मा अतिरिक्त भार भएका (ट्रक, पिकअप र बस) देखाइएको छ । एक्सेल लोड नियन्त्रण र जरिवाना सम्बन्धि के कस्ता कानुनी प्रावधान छन त्यस्को वर्णन गरिएको छ ।</p> <p>मुख्य सन्देश : अतिरिक्त भार वहन कानून द्वारा दण्डनिय छ ।</p>

नोट :

- टेलिभिजन कार्यक्रमको लागि दृष्य सामग्री बनाउदा , निर्माताले तिनको उद्देश्य, अवधारणा र लक्षित समुह राम्ररी बुझेको हुनु पर्ने छ ।
- उल्लेखित अवधारणा र सामग्री १ मिनेट अवधिका एगदण्डिअ कभचखण्डभ बललयगलअभभलत ९एक्क्क० को निर्देशन अनुसार छ । निर्माताले सकेको आफनो रचनात्मक दक्षताको प्रयोग गरी भन्न चाहेको संदेश दृष्य प्रभावकारिरूपमा प्रसार गर्नु पर्ने छ ।
- लक्षित समुह संग समबन्ध स्थापित गर्ने खालका अभिनेता र पात्रको चयन गर्नु पर्नेछ ।
- प्रसारित श्रव्य दृष्य संदेशमुलक र आवाज प्रष्ट हुनु पर्नेछ ।